

PŘÍRUČKA PRO ŠKOLITELE

Ochranné prvky eurobankovek a mincí

	strana
ÚVOD	3
EUROBANKOVKY	
Obecný popis	5
Základní ochranné prvky	7
Další ochranné prvky	12
EUROMINCE	
Obecný popis a ochranné prvky	14
PODEZŘELÉ A POŠKOZENÉ BANKOVKY	
Opatření ECB a národních centrálních bank	16
Navracení bankovek do oběhu subjekty zabývajícími se zpracováním hotovosti	17
Jak postupovat, přijmete-li podezřelou bankovku	18
Jak nakládat s poškozenými bankovkami	19
TISK BANKOVEK	20
KONTAKTNÍ ÚDAJE	22

Euro je jednotnou měnou pro velkou skupinu zemí Evropské unie označovanou souhrnně pojmem „eurozóna“. Eurobankovky a mince používá při hotovostních platbách v eurozóně více než 300 milionů lidí. Navíc se hotovost odpovídající hodnotě 10 až 20 % obíhajících bankovek používá za hranicemi eurozóny. Je logické, že vzhledem ke svému významu a mezinárodnímu postavení je euro atraktivní měnou pro padělatele. Pomocí vyspělých ochranných prvků eurobankovek, díky nimž je tato měna dobře zabezpečena a padělky lze snadno poznat, sice zůstává počet padělků nízký, přesto je však nutná velká opatrnost. Aby se co nejvíce zabránilo padělání, pracovníci nakládající s hotovostí v bankách, prodejnách, restauracích a jiných podnicích, kde se zpracovávají větší částky v hotovosti, musí dobře znát podobu a ochranné prvky eurobankovek a mincí.

Tato příručka je určena pro školitele právě těch pracovníků, kteří nakládají s hotovostí. Poskytuje důležité informace o grafické podobě a ochranných prvcích eurobankovek a mincí. Přiložený CD-ROM obsahuje powerpointovou prezentaci, kterou lze upravit podle potřeb školených pracovníků, a dále také interaktivní prezentaci ochranných prvků bankovek. Obě aplikace lze používat při školeních nebo je například zpřístupnit pracovníkům pomocí firemní interní počítačové sítě.

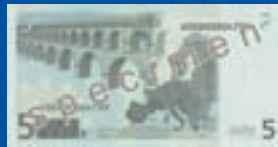
Tato příručka také popisuje kontrolu kvality eurobankovek, kterou by subjekty zpracovávající hotovost měly provádět předtím, než bankovky vrátí do oběhu. Nekvalitní bankovky, např. zašpiněné, by měly být předány místní bance nebo přímo národní centrální bance a neměly by být navraceny do oběhu. Ochranné prvky se totiž snáze kontrolují u čistých bankovek. Tato příručka také nabízí několik tipů, jak postupovat, pokud vám zákazník zaplatí podezřelou bankovkou.

Informace, které jako školitel předáváte, jsou významným příspěvkem k boji proti padělání peněz a pomáhají zajistit, aby euro zůstalo důvěryhodnou měnou.

Další informace o eurobankovkách a mincích můžete získat od Evropské centrální banky nebo od České národní banky (viz kontaktní údaje na str. 22 a 23 této příručky).

Antika

120 mm x 62 mm, šedá

Románský sloh

127 mm x 67 mm, červená

Gotika

133 mm x 72 mm, modrá

Renesance

140 mm x 77 mm, oranžová

Baroko a rokoko

147 mm x 82 mm, zelená

Věk skla a oceli

153 mm x 82 mm, hnědožlutá

Moderní architektura 20. století

160 mm x 82 mm, fialová

GRAFICKÁ PODOBA

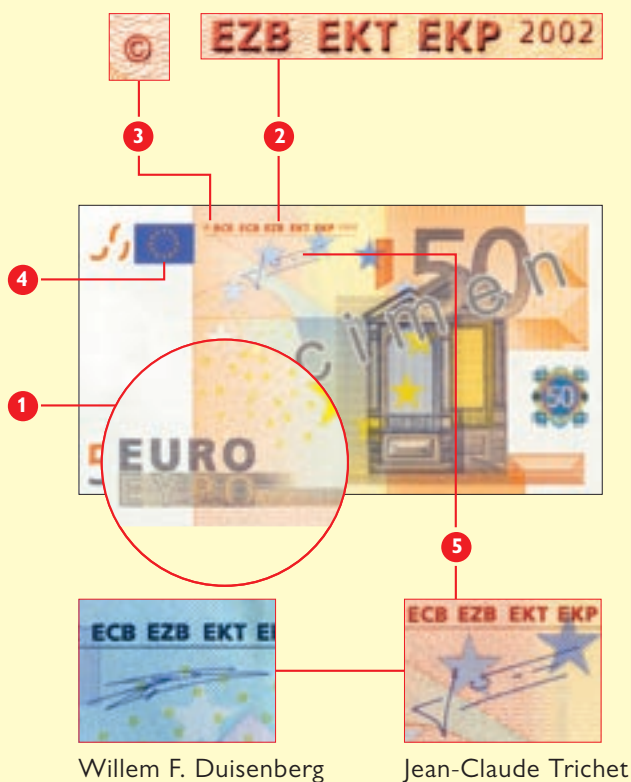
Podoba všech sedmi nominálních hodnot eurobankovek vychází ze stejného tématu – epochy a slohy v dějinách evropské kultury. Bankovky i mince jsou zákonným platidlem v celé eurozóně.

Okna a portály vyobrazené na lící straně bankovek symbolizují evropského ducha otevřenosti a spolupráce. Dvanáct hvězd Evropské unie představuje dynamiku a harmonii současné Evropy.

Na rubové straně každé bankovky nalezneme obrázek mostu představujícího jeden architektonický sloh ze sedmi epoch dějin evropské kultury. Mosty jsou metaforou úzké spolupráce a komunikace mezi evropskými národy a mezi Evropou a zbytkem světa.

DETAILY

- 1 Název měny je na bankovce napsán v latinské (EURO) i řecké (ΕΥΡΩ) abecedě.
- 2 Iniciály Evropské centrální banky v pěti variantách (BCE, ECB, EZB, EKT, EKP) odpovídají zkratkám ve všech 11 úředních jazycích Evropské unie v době, kdy byly eurobankovky poprvé zavedeny do oběhu.
- 3 Symbol © označuje ochranu autorských práv.
- 4 Vlajka Evropské unie.

- 5 Podpis prezidenta Evropské centrální banky. Eurobankovky nesou podpis Willema F. Duisenberga, prvního prezidenta Evropské centrální banky, nebo Jean-Clauda Tricheta, který prvního prezidenta ve funkci nahradil 1. listopadu 2003. Bankovky s oběma verzemi podpisu jsou platné.

JAK SE POZNÁ PRAVÁ BANKOVKA?

Pomocí různých reprografických zařízení lze pořídit kvalitní kopie jakéhokoli tištěného materiálu. Z tohoto důvodu byla u bankovek použita řada ochranných prvků, jejichž popis naleznete níže. Jejich účelem je chránit bankovky před paděláním. Tyto prvky vám pomohou rozpoznat pravou bankovku bez nadměrného úsilí. Výroba padělku, který by přesvědčivě imitoval všechny tyto ochranné prvky, je složitá.

Je třeba poznamenat, že při nevhodném zacházení mohou bankovky některé své vlastnosti ztrácet. Například papír bankovky, kterou omylem vyperete v pračce, může pod ultrafialovým světlem zářit.

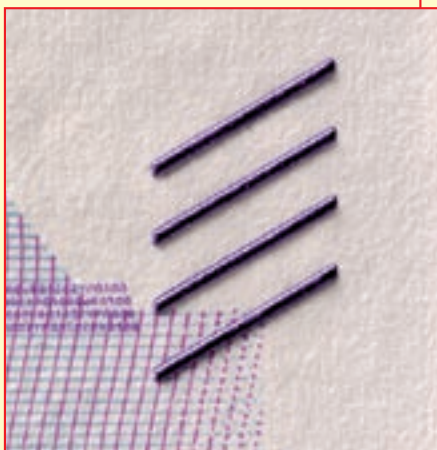
Pro ověření, zda je bankovka pravá, ji zkontrolujeme hmatem, nastavením proti světlu a nakloněním.

PRO NEVIDOMÉ A ZRAKOVĚ POSTIŽENÉ

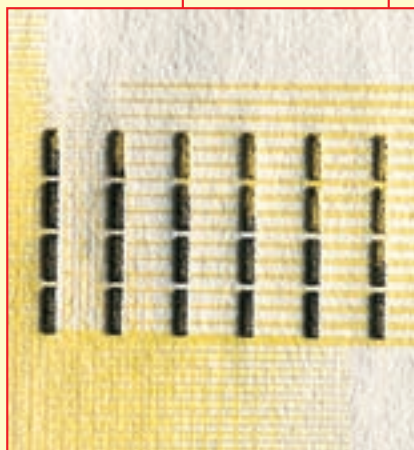
V rámci přípravy eurobankovek se konaly četné konzultace s Evropskou unií nevidomých. Následně byly na bankovkách použity zvláštní prvky, které napomáhají nevidomým a slabozrakým rozpoznat nominální hodnotu bankovek. Mezi rozlišovací prvky patří:

- Různé velikosti: čím větší hodnota, tím větší rozměry bankovky.
- Kontrast barev: bankovky po sobě jdoucích nominálních hodnot mají jasně odlišitelné barvy (např. bankovka v hodnotě 10 € je červená, bankovka 20 € je modrá).
- Hodnoty jsou vytištěny velkými číslicemi.
- Bankovky jsou tištěny technologií plastického tisku – hlubotiskem, takže potisk je v některých místech bankovky na pohmat silnější.

Bankovky v hodnotách 200 € a 500 € mají rovněž blízko okrajů další značky rozeznatelné dotykem.

Značky rozeznatelné dotykem na bankovkách v hodnotě 500 €

Značky rozeznatelné dotykem na bankovkách v hodnotě 200 €

Základní ochranné prvky

- Plastický tisk (hlubotisk)
- Vodoznak
- Ochranný proužek
- Soutisková značka (označovaná také jako neúplné číslo)
- Holografický proužek nebo medailon s hologramem
- Iridiscentní proužek a hodnotové číslo s opticky proměnlivou barvou

Při výrobě eurobankovek se používá vyspělá technologie tisku. Bankovky jsou opatřeny moderními ochrannými prvky. Díky nim lze pravou bankovku snadno odlišit od padělku. Nepotřebujete ani zvláštní vybavení, pravou bankovku poznáte hmatem, nastavením proti světlu a nakloněním.

HMATEM zkontrolujte, zda je **papír** bankovky pevný a tuhý. Zkuste nahmatat **plastický tisk**: přejedte po lící straně bankovky prstem nebo hranou nehtu. Ucítíte, že tisk na bankovce je v některých místech silnější.

NASTAVTE BANKOVKU PROTI SVĚTLU a zkontrolujte **vodoznak, ochranný proužek** a **soutiskovou značku**. Všechny tyto tři prvky jsou viditelné z rubové i z lící strany pravé bankovky.

NAKLÁNEJTE bankovku a přitom kontrolujte **holografický proužek** nebo **medailon s hologramem na lící straně, iridiscentní proužek** (na bankovkách 5 €, 10 € a 20 €) a **hodnotové číslo bankovky s opticky proměnlivou barvou** (na bankovkách 50 €, 100 €, 200 € a 500 €) na rubové straně.

- **Abyste ověřili, že bankovka je pravá, zkontrolujte vždy několik ochranných prvků.**
- **Pokud si nejste jistí, porovnejte bankovku s jinou, o jejíž pravosti nemáte pochyb.**

EUROBANKOVKY

Základní ochranné prvky

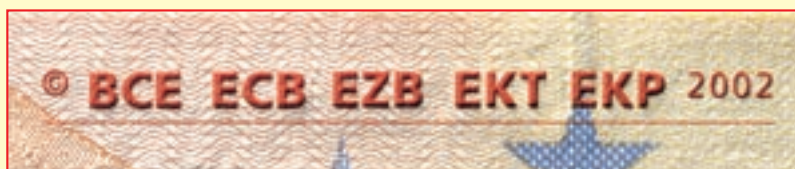
PAPÍR BANKOVEK

Papír bankovek je vyroben z čisté bavlny. Čistá bankovka je na omak pevná a tuhá, nepůsobí dojmem měkkého nebo voskovaného papíru.

HLUBOTISK

Díky použité technice hlubotisku je nános barvy hlavního tiskového obrazce a některých dalších prvků na lící straně bankovky vyšší a lze jej nahmatat prstem.

Bankovky v hodnotách 200 € a 500 € mají rovněž blízko okrajů další značky rozeznatelné dotykem, které usnadňují rozpoznání bankovky zrakově postiženým (viz obrázek na straně 6).

VODOZNAK

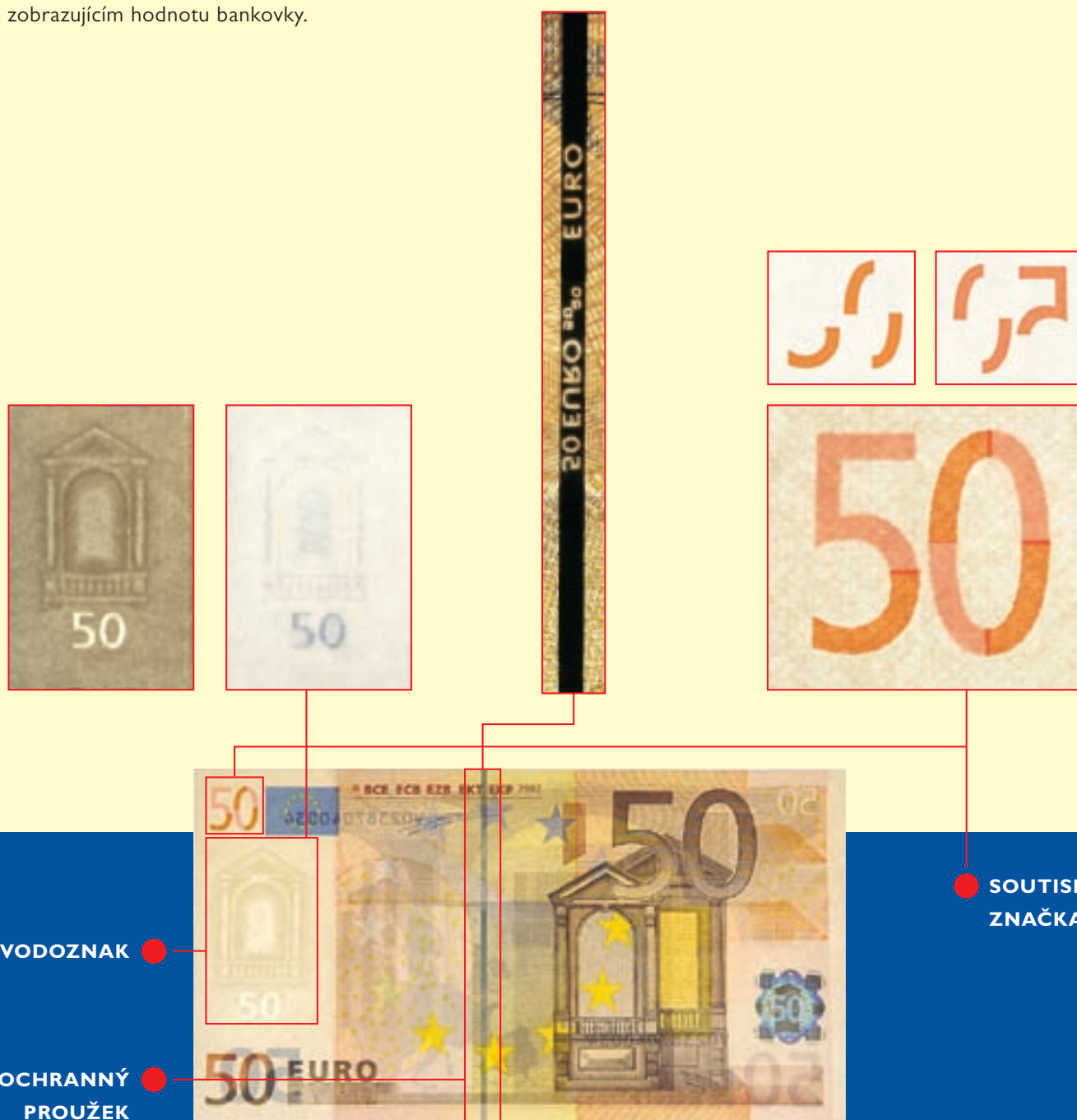
Vodoznak vzniká při výrobě papíru, jedná se o zesílení nebo zeslabení papírové hmoty, které je dobře viditelné při nastavení bankovky proti světlu. Přechody mezi světlými a tmavými částmi motivu jsou pozvolné. Když položíme bankovku na tmavý podklad, světlé oblasti vodoznaku ztmavnou. Tento efekt lze snadno pozorovat na vodoznaku zobrazujícím hodnotu bankovky.

OCHRANNÝ PROUŽEK

Do papíru bankovky je zapuštěn ochranný proužek, který se při nastavení bankovky proti světlu objeví jako tmavá linka. Na proužku je drobným písmem vyznačeno slovo EURO a hodnotové číslo bankovky.

SOUTISKOVÁ ZNAČKA

Při nastavení proti světlu se neúplné číslice v horním rohu rubové i lícni strany spojí a objeví se číslo vyjadřující hodnotu bankovky.

VODOZNAK

OCHRANNÝ
PROUŽEK

SOUTISKOVÁ
ZNAČKA

EUROBANKOVKY

Základní ochranné prvky

HOLOGRAFICKÝ PROUŽEK

Při naklánění bankovek v hodnotě 5 €, 10 € a 20 € se motiv na holografickém proužku na lící straně mění z hodnotového čísla bankovky na symbol € na duhovém pozadí. Na okrajích proužku je drobným písmem vyznačena hodnota bankovky.

MEDAILON S HOLOGRAMEM

Při naklánění bankovek v hodnotě 50 €, 100 €, 200 € a 500 € se motiv hologramu na lící straně mění z hodnotového čísla bankovky na okno nebo portál. V pozadí se pak od okrajů hologramu k jeho středu postupně zobrazují duhové soustředné kruhy složené z drobného písma.

DROBNÉ PERFORACE

Nastavte bankovku proti světlu. V medailonu s hologramem nebo v holografickém proužku se objeví drobné perforace ve tvaru symbolu €. Dále se zvýrazní drobná čísla označující hodnotu bankovky.

HOLOGRAFICKÝ
PROUŽEK

MEDAILON
S HOLOGRAMEM

IRIDISCENTNÍ PROUŽEK

Při naklánění bankovky v hodnotě 5 €, 10 € nebo 20 € se na rubové straně objevuje iridiscenční proužek se symbolem € a hodnotovým číslem bankovky.

OPTICKY PROMĚNLIVÁ BARVA HODNOTOVÉHO ČÍSLA

Při naklánění bankovky v hodnotě 50 €, 100 €, 200 € nebo 500 € se barva jednoho z hodnotových čísel na rubové straně mění z fialové přes olivově zelenou až po hnědou.

IRIDISCENTNÍ PROUŽEK ●

OPTICKY PROMĚNLIVÁ BARVA ●

Několik dalších ochranných prvků lze zkontrolovat se zvláštním vybavením, např. s lupou nebo UV lampou.

- Mikrotisk
- Bankovky v ultrafialovém světle (vlákna a barva)

MIKROTISK

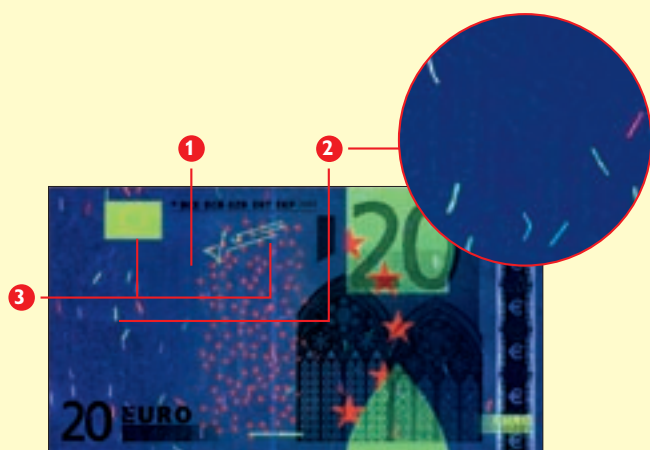
Na některých místech na bankovce lze nalézt drobné písmo. Text s výškou znaků 0,8 mm lze obvykle přečíst bez lupy. Naopak mikrotisk s výškou znaků 0,2 mm vypadá na pohled jako úzká čára, pod lupou jej však lze přečíst. Na pravé bankovce by i nejdrobnější text neměl být rozmazaný, ale jasně ostrý.

BANKOVKY V ULTRAFIALOVÉM SVĚTLE (VLÁKNA A BARVA)

Pod ultrafialovým světlem zkontrolujte tyto prvky:

- 1 Samotný papír bankovky nemá fluorescenční vlastnosti, tedy neemituje žádné záření, je „UV tmavý“.
- 2 Vlákna rozptýlená v papíru září červeně, modře a zeleně.
- 3 Podklad vlajky Evropské unie na lící straně září zeleně a hvězdičky v ní oranžově. Podpis prezidenta ECB je zelený. Velké hvězdy a malé kroužky uprostřed bankovky jasně září.
- 4 Mapa, most a hodnotové číslo bankovky na rubové straně září žlutě, nebo zeleně.

VYOBRAZENÍ EUROBANKOVEK V ULTRAFIALOVÉM SVĚTLE

EUROMINCE

Obecný popis a ochranné prvky

2€

Průměr: 25,75 mm
Hmotnost : 8,50 g
Tvar: kulatý
Barva: mezikruží bílé
střed žlutý
Složení:
Mezikruží: mědinikl
Střed: nikl oboustranně pokovený
niklovou mosazí
Hrana: jemně vroubkovaná s texty
nebo symboly (pro některé země
odlišné)

1€

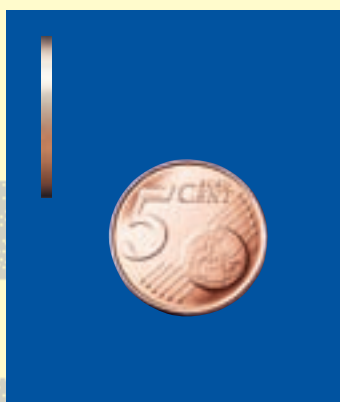
Průměr: 23,25 mm
Hmotnost : 7,50 g
Tvar: kulatý
Barva: mezikruží žluté
střed bílý
Složení:
Mezikruží: niklová mosaz
Střed: nikl oboustranně pokovený
mědiniklem
Hrana: střídavě hladká a jemně
vroubkovaná

50 CENTŮ

Průměr : 24,25 mm
Hmotnost : 7,80 g
Tvar: kulatý
Barva: žlutá
Složení: tzv. severské zlato
Hrana: vroubkovaná

5 CENTŮ

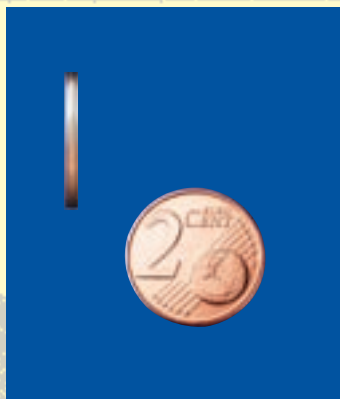
Průměr : 21,25 mm
Hmotnost : 3,92 g
Tvar: kulatý
Barva: červená
Složení: ocel pokovená mědí
Hrana: hladká

20 CENTŮ

Průměr : 22,25 mm
Hmotnost : 5,74 g
Tvar: tzv. španělský květ
Barva: žlutá
Složení: tzv. severské zlato
Hrana: hladká

2 CENTY

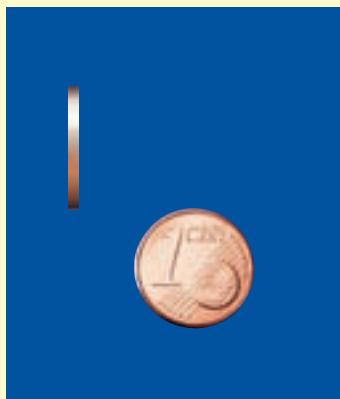
Průměr : 18,75 mm
Hmotnost : 3,06 g
Tvar: kulatý
Barva: červená
Složení: ocel pokovená mědí
Hrana: hladká s rýhou

10 CENTŮ

Průměr : 19,75 mm
Hmotnost : 4,10 g
Tvar: kulatý
Barva: žlutá
Složení: tzv. severské zlato
Hrana: vroubkovaná

1 CENT

Průměr : 16,25 mm
Hmotnost : 2,30 g
Tvar: kulatý
Barva: červená
Složení: ocel pokovená mědí
Hrana: hladká

Celkem existují mince osmi nominálních hodnot: 1, 2, 5, 10, 20 a 50 centů a dále 1 € a 2 €. Liší se svou velikostí, hmotností, použitým materiálem, barvou a silou mince. Odlišné jsou také hrany mincí po sobě jdoucích nominálních hodnot. Odlišit mince podle jejich nominální hodnoty je velmi snadné dokonce i pro zrakově postižené.

SPOLEČNÁ EVROPSKÁ STRANA

Na společné evropské straně mincí jsou vyobrazeny drobné zeměpisné motivy Evropy a dvanáct hvězd Evropské unie.

V důsledku rozšíření EU v roce 2004 byly motivy Evropské unie vyobrazené na mincích v hodnotě 10, 20 a 50 centů a na mincích 1 € a 2 € upraveny tak, aby představovaly zeměpisné znázornění Evropy.

Mince znázorňující EU s patnácti členskými státy zůstávají rovněž zákonným platidlem.

NÁRODNÍ STRANA

Pro národní strany použila každá země svůj národní symbol nebo motiv. Podrobnější informace o národní straně mincí získáte na internetových stránkách ECB na adrese www.euro.ecb.eu. Malé množství euromincí vydalo také Monako, San Marino a Vatikán. Tyto mince jsou zákonným platidlem v celé eurozóně, ale v oběhu nejspíš nebudou příliš zastoupeny, neboť o ně projevují velký zájem sběratelé.

Euromince sice mají odlišné národní strany, všechny však lze použít k placení kdekoliv v eurozóně.

OCHRANNÉ PRVKY

U mincí v hodnotě 1 € a 2 € je použita řada ochranných prvků, jako například kombinace různých barev kovu – bílé a žluté – nebo nápis na hraně mince v hodnotě 2 €, který se liší podle vydávající země. Díky použité technologii plátování a zvláštním magnetickým vlastnostem jsou mince v hodnotě 1 € a 2 € lépe zabezpečeny pro používání v prodejních automatech.

OBĚŽNÉ PAMĚTNÍ MINCE

Každá země eurozóny a dále Monako, San Marino a Vatikán mohou jednou za rok vydat dvoueurovou oběžnou pamětní minci. Tyto mince mají stejné vlastnosti a stejnou společnou evropskou stranu jako běžné mince v hodnotě 2 €. Na jejich národní straně však je pamětní motiv.

Tyto mince jsou zákonným platidlem v celé eurozóně. Lze je tedy používat jako všechny ostatní euromince a musí tak i být přijímány.

PAMĚTNÍ MINCE

Pamětní mince nejsou určeny k oběhu. Jsou zákonným platidlem pouze v zemi, která je vydala. Jejich motiv a nominální hodnota jsou odlišné od běžných mincí i od oběžných pamětních mincí, jež lze používat k placení. Vlastnosti čistě pamětních mincí, jako jejich barva, průměr nebo hmotnost, se výrazně odlišují od vlastností obíhajících mincí.

PODEZŘELÉ A POŠKOZENÉ BANKOVKY

Opatření ECB a národních centrálních bank

Euro je respektováno jako stabilní měna, a to nejen v Evropě, ale na celém světě. V důsledku toho se bohužel také stalo terčem pozornosti padělatelů. Přestože euro je díky svým ochranným prvkům jednou z nejlépe chráněných měn na světě, dostává se do oběhu určité malé množství padělků.

Konkrétní množství padělků odstraněných z oběhu je každých šest měsíců zveřejňováno na internetových stránkách ECB. Toto množství je v poměru k celkovému počtu obíhajících pravých bankovek velice malé a nepředstavuje proto důvod k obavám. Je pouze třeba, aby lidé byli při nakládání s penězi ostražití.

Padělané bankovky jsou v každé zemi předávány do národního analytického střediska. Pokud se jedná o nový typ padělku, je pro pečlivější technickou analýzu a zařazení zaslán do Střediska pro analýzu padělků v ECB. Příslušné technické a statistické údaje o padělcích jsou uchovávány v centrální databázi, kterou rovněž spravuje ECB. Běžné padělky se uchovávají na národní úrovni, pouze statistické údaje o nich jsou předávány do centrální databáze.

ECB zřídila internetovou stránku s omezeným přístupem, která má pomáhat při ověřování pravosti podezřelých bankovek. Tato stránka pro ověřování eura (Euro Check Web Site) se zaměřuje především na orgány činné v trestním řízení, finanční instituce a ostatní subjekty zpracovávající hotovost. Další informace naleznete na stránce: <https://ecws.ecb.europa.eu>.

Padělané mince jsou v podstatě zpracovávány stejně. Členské státy založily celoevropské analytické středisko pro euromince, které sídlí ve Francii. Technické a statistické údaje o padělaných euromincích jsou uchovávány ve stejné centrální databázi jako údaje o padělcích bankovek. Údaje z této databáze jsou poskytovány policejním složkám, které bojují proti padělání peněz.

Více informací o tom, jak postupovat, můžete získat od České národní banky. Kontaktní údaje jsou k dispozici na str. 22 a 23 této příručky.

Navracení bankovek do oběhu subjekty zabývajícími se zpracováním hotovosti

Všechny organizace zabývající se zpracováním hotovosti, jako například banky, podniky zajišťující přepravu peněz nebo směnárny, mají na základě právních předpisů povinnost* odebírat z oběhu všechny eurobankovky a mince, o kterých vědí, nebo mají důvod se domnívat, že se jedná o padělky. Ty pak musí předat příslušným národním orgánům. Pokud je nepředají, mohou být pokutovány.

Podle Rámce pro rozpoznávání padělků a třídění bankovek** mohou podniky navracet bankovky zpět do oběhu, pouze pokud byly tyto bankovky zkontrolovány podle evropských norem. Tato kontrola hraje důležitou roli při odstraňování padělaných, podezřelých, opotřebovaných nebo zašpiněných bankovek z oběhu. Pomáhá tak zajistit, aby byly padělky rychle stahovány z oběhu a aby obíhaly pouze kvalitní bankovky. Pokud organizace ve výjimečných případech neověřují pravost bankovek za použití strojů pro zpracování bankovek, jsou povinny před vrácením bankovek do oběhu na přepážce ověřit jejich pravost a upotřebitelnost ručně.

Níže naleznete příklady bankovek, které nesmějí být navráceny do oběhu. Takové bankovky je třeba odevzdat národní centrální bance.

Zašpinění

Zašpinění pokrývající celou bankovku

Skvrna

Skvrna pokrývající plochu nejméně 3 mm²

Grafiti

Bankovka pokreslená například čísly nebo písmeny

Odbarvená bankovka

Viditelně chybějící barva na celé bankovce nebo její části, například u vyprané bankovky

Poškozená bankovka

Alespoň jedna fyzická vada, například natržení na jedné ze stran, proděravění nebo chybějící část bankovky, popřípadě výrazně poškozený ochranný prvek

Slepovaná bankovka

Části stejné bankovky spojeny lepicí páskou nebo lepidlem

* Na základě nařízení Rady (ES) č. 1338/2001 ze dne 28. června 2001, kterým se stanoví opatření nutná k ochraně eura proti padělání.

** Více informací o Rámci pro rozpoznávání padělků a třídění bankovek, kterým se řídí navracení bankovek zpět do oběhu, naleznete v sekci „the Euro“ (Bankovky a mince) na internetových stránkách www.euro.ecb.eu.

PODEZŘELÉ A POŠKOZENÉ BANKOVKY

Jak postupovat, přijmete-li podezřelou bankovku

V ideálním případě byste měli požádat svého nadřízeného, aby vás seznámil s pravidly pro nakládání s podezřelými bankovkami ještě předtím, než se vám podezřelá bankovka dostane do ruky. Co byste však měli dělat, když vám někdo zaplatí bankovkou, jejíž papír působí na omak zvláště nebo jejíž tiskový motiv vypadá divně? Zde je několik tipů:

- **Vyhnete se sporu se zákazníkem.**
- **Řekněte zákazníkovi, že si potřebujete jen krátce promluvit se svým nadřízeným nebo s pracovníkem ostrahy. Zajistěte však, aby zákazník měl danou bankovku vždy na očích – vyhnete se tak případným stížnostem.**
- **Požádejte svého nadřízeného nebo pracovníka ostrahy, aby se zákazníkem jednali oni.**
- **Zkuste si zapamatovat, jak zákazník vypadá.**
- **Pokud to situace umožňuje, nevracejte bankovku zákazníkovi.**
- **Pokud odjíždí automobilem, poznamenejte si typ vozu a jeho poznávací číslo.**
- **Spojte se s policií.**
- **Předejte podezřelou bankovku nadřízenému nebo pracovníkovi ostrahy, aby ji zaslali příslušným státním orgánům.**
- **Nepokoušejte se o hrdinské činy – vždy myslíte na svou bezpečnost.**

Pokud máte podezření, že bankovka je padělaná, transakci se zákazníkem nedokončujte. Namísto toho byste si měli bankovku ponechat a zákazníkovi za ni vystavit stvrzenku.

Jelikož padělané bankovky nemají žádnou hodnotu, buďte při nakládání s penězi velmi ostražití.

Předat dále do oběhu bankovku, o které víte, že je padělaná, nebo která Vám je podezřelá, je trestný čin.

Jak nakládat s poškozenými bankovkami*

Národní centrální banky v eurozóně a množství komerčních bank vyměňují poškozené bankovky, pokud:

- je předloženo více než 50 % bankovky, nebo pokud
- je předloženo méně než 50 % a zároveň lze prokázat, že chybějící část bankovky byla zničena.

Pro výměnu poškozené bankovky musí žadatel předložit:

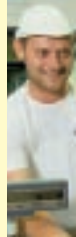
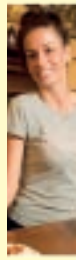
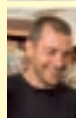
- průkaz totožnosti (pro případ pochybností o tom, že žadatel je skutečně vlastníkem bankovky, nebo pro případ pochybností o pravosti bankovky),
- písemné vysvětlení důvodu poničení anebo vysvětlení, kde se nachází chybějící část bankovky a
- vysvětlení příčin zašpinění, skvrn nebo zabarvení bankovky, pokud se žádá o výměnu takovéto bankovky.

Podnik, který se zabývá přepravou peněz, nebo banka musí také předložit:

- popis příčiny a typu neutralizace v případech, kdy předkládají bankovky, které byly zabarveny (například červeným barvivem) při aktivaci zařízení na ochranu proti krádeži bankovek.

**Více informací o tom, jak postupovat, můžete získat od České národní banky.
Kontaktní údaje jsou k dispozici na str. 22 a 23 této příručky.**

* Na základě Rozhodnutí ECB/2003/4 ze dne 20. března 2003 o nominálních hodnotách, specifikacích, reprodukcích, výměně a stahování eurobankovek.

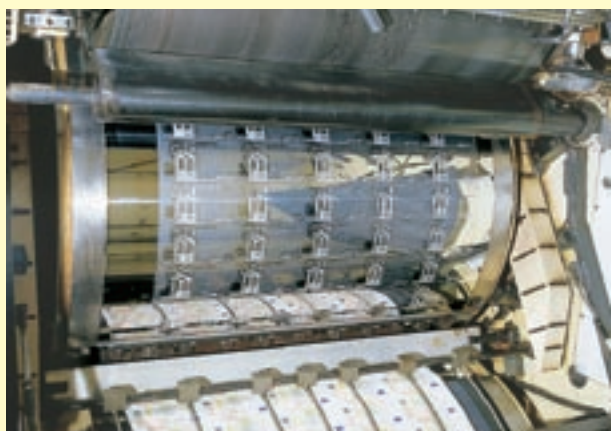
TISK BANKOVEK

Existují dva druhy tiskařských strojů: archové a rotační. Většina tiskáren, které tisknou eurobankovky, používá archové tiskařské lisy. Jedná se o samostatné stroje (viz níže), na rozdíl od rotačkových (válnových) lisů, u kterých je do stroje posouván papír z průběžné role a jednotlivé tiskové kroky se provádějí najednou.

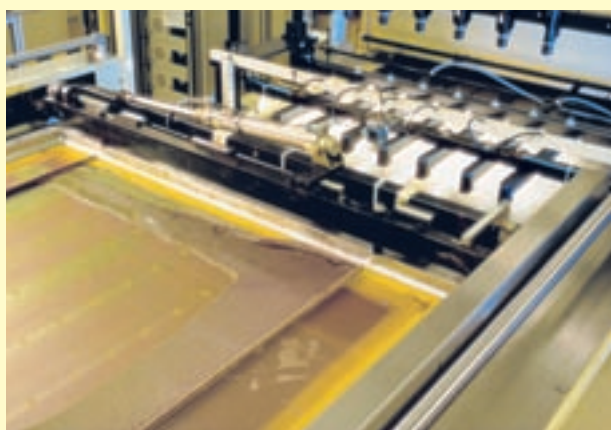
TISK Z PLOCHY

Při tomto druhu tisku se ofsetová předloha otiskne současně na rubovou a lícni stranu bankovky. Barva se z tiskové desky přenáší na papír prostřednictvím válce. Při tisku z plochy vznikají velmi kvalitní, jasně ohraničené obrazce použitím soutisku pomocí několika samostatných desek s různými barvami. Tisk z plochy se používá pro pozadí na lícni straně bankovky a pro celý motiv na rubové straně.

HLUBOTISK

Při hlubotisku se barva nalévá do drážek vyrytých v tiskové desce. Při kontaktu tiskové desky s papírem je barva pod tlakem přenesena na papír a vzniká plastický tisk. Hlubotisk je použit pouze na částech lícni strany bankovky. Plastický tisk zde můžeme nalézt například na vyobrazení okna nebo portálu.

SÍTOTISK

V sítotiskovém tiskařském stroji je barva protlačována průchodnými místy obrazové šablony. Touto technikou je na bankovkách vytištěn iridiscentní proužek a hodnotové číslo s opticky proměnlivou barvou.

NANÁŠENÍ FÓLIE

Holografický proužek nebo medailon s hologramem jsou na bankovku zatepla naraženy.

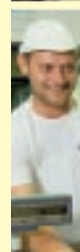
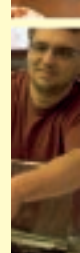
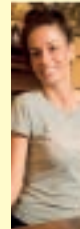
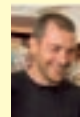
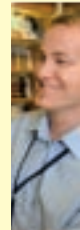
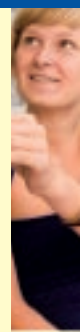
TISK Z VÝŠKY

Sériové číslo bankovky se tiskne pomocí číslovačů.

KONTROLA KVALITY

Při kterékoliv sériové výrobě občas dochází k nedostatkům a závadám. Bankovky se proto před zabalením kontrolují. V mnoha tiskárnách se kromě manuální nebo vizuální kontroly bankovek také používá kontrola pomocí automatických systémů, které jednotlivě kontrolují každou bankovku.

KONTAKTNÍ ÚDAJE

European Central Bank

Kaiserstraße 29
60311 Frankfurt
Germany
Tel.: +49 69 1344 0
Fax: +49 69 1344 6000
info@ecb.europa.eu
www.euro.ecb.eu

Danmarks Nationalbank

Havnegade 5
1093 København K
Danmark
Tlf.: +45 33 63 70 00
Fax: +45 33 63 71 03
info@nationalbanken.dk
www.nationalbanken.dk

Banco de España

Departamento de Emisión y Caja
Centro Nacional de Análisis
Alcalá 48, 28014 Madrid
España
Tel.: +34 91 338 6332/6319
Fax: +34 91 338 6887
emisionycaja@bde.es
www.bde.es

Deutsche Bundesbank

Falschgeldstelle
Hegelstraße 65
55122 Mainz
Deutschland
Tel.: + 49 6131 377 4488
Fax: + 49 6131 377 4499
nccde@bundesbank.de
www.bundesbank.de

Banque de France

31, rue Croix des Petits Champs
75001 Paris
France
Tél.: +33 1 42 92 42 92
Fax: +33 1 42 92 45 52
euro-formation@banque-france.fr
www.banque-france.fr

Nationale Bank van België / Banque Nationale de Belgique

Berlaimontlaan/Boulevard de
Berlaimont 14
1000 Brussel/Bruxelles
België/Belgique
Tel./Tél.: + 32 2 221 45 45
Fax: + 32 2 221 30 91
cashdepartment@nbb.be
www.nbb.be

Eesti Pank

Estonia pst 13
15095 Tallinn
Eesti
Tel.: +372 66 80 719
Fax: +372 66 80 954
info@eestipank.ee
www.eestipank.info

Banca d'Italia

via Nazionale, 91
00184 Roma
Italia
Tel. +39 06 4792 3782
Fax +39 06 4792 3896
nccit@bancaditalia.it
www.bancaditalia.it

Българска народна банка Bulgarian National Bank

I, Alexander Battenberg Square
1000 Sofia
Bulgaria
Tel.: +359 2 91459
Fax: +359 2 9802425
press_office@bnbank.org
www.bnb.bg

Central Bank & Financial Services Authority of Ireland

PO Box No 61, Sandyford
Dublin 16
Ireland
Tel.: +353 1 2198818
Fax: +353 1 2956536
nccie@centralbank.ie
www.centralbank.ie

Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου Central Bank of Cyprus

80 Kennedy Avenue
1076 Nicosia
Cyprus
Tel.: +357 22 71 41 00
Fax: +357 22 37 81 53
cbinfo@centralbank.gov.cy
www.centralbank.gov.cy

Česká národní banka

Na Příkopě 28
115 03 Praha I
Česká republika
Tel.: +420 800 160 170,
+420 224 413 585
Fax: +420 224 412 179
info@cnb.cz
www.cnb.cz

Τράπεζα της Ελλάδος Bank of Greece

Cash Department
341, Messogion Avenue
152 31 Halandri
Greece
Tel.: +30 210 670 9510
Fax: +30 210 670 9195
Dep.cash@bankofgreece.gr
www.bankofgreece.gr

Latvijas Banka

K. Valdemāra ielā 2a
Rīgā, LV-1050
Latvijā
Tālr.: +371 670 22 300
Fakss: +371 670 22 420
info@bank.lv
www.bank.lv

Lietuvos bankas

Gedimino pr. 6
01103 Vilnius
Lietuva
Tel. +370 5 268 00 29
Faks. +370 5 268 81 24
info@lb.lt
www.lb.lt

Banque centrale du Luxembourg

2, boulevard Royal
2983 Luxembourg
Luxembourg
Tél.: +352 4774 1
Fax: +352 4774 4910
info@bcl.lu
www.bcl.lu

Magyar Nemzeti Bank

1850 Budapest
Szabadság tér 8-9.
Magyarország
Tel.: +36 1 428 2600
Fax: +36 1 428 2569
info@mnbb.hu
www.mnbb.hu

Bank Ċentrali ta' Malta / Central Bank of Malta

Pjazza Kastilja, Valletta
VLT 1060
Malta
Tel.: +356 2550 0000
Fax: +356 2550 2500
CSU@centralbankmalta.com
www.centralbankmalta.com

De Nederlandsche Bank

Westeinde 1
Postbus 98
1000 AB Amsterdam
Nederland
Tel.: 0800-020 10 68
(gratis)
Fax: +31 20 524 2500
info@dnb.nl
www.dnb.nl

Oesterreichische Nationalbank

Otto-Wagner-Platz 3
1090 Wien
Österreich
Tel.: +43 1 404 20 6666
Fax: +43 1 404 20 6698
bargeld@oenb.at
www.oenb.at

Narodowy Bank Polski

ul. Świętokrzyska 11/21
00-919 Warszawa
Polska
Tel.: +48 22 653 10 00
Fax: +48 22 620 85 18
nbp@nbp.pl
www.nbp.pl

Banco de Portugal

Departamento de Emissões
e Tesouraria, Complexo do
Carregado, Apartado 81
2584-908 Carregado
Portugal
Tel.: +351 263 856 514
Fax: +351 263 858 461
cncontrafaccoes@bportugal.pt
www.bportugal.pt

Banca Națională a României

Lipscani 25
030031 Bucharest
România
Tel.: +40 21 307 01 51
Fax: +40 21 312 35 66
razvan.dumitriu@bnro.ro
www.bnro.ro

Banka Slovenije

Slovenska cesta 35
1000 Ljubljana
Slovenija
Tel.: +386 1 471 91 00
Faks: +386 1 471 97 28
ncc-si@bsi.si
www.bsi.si

Národná banka Slovenska

Imricha Karvaša 1
813 25 Bratislava
Slovensko
Tel.: +421 2 5787 2713
Fax: +421 2 5787 1170
webmaster@nbs.sk
www.nbs.sk

Suomen Pankki – Finlands Bank

Snellmaninaukio/Snellmansplatsen
00170 Helsinki/Helsingfors
Suomi/Finland
Puh/Tel.: +358 10 8311
Faksi/Fax: +358 9 658424
info@bof.fi
www.suomenpankki.fi
www.finlandsbank.fi

Sveriges Riksbank

103 37 Stockholm
Sverige
Tel.: +46 8 787 0000
Fax: +46 8 21 0531
info@riksbank.se
www.riksbank.se

Bank of England

Threadneedle Street
London EC2R 8AH
United Kingdom
Tel.: +44 20 7601 4878
Fax: +44 20 7601 5460
enquiries@bankofengland.co.uk
www.bankofengland.co.uk

ЕВРОПЕЙСКА ЦЕНТРАЛНА БАНКА
 BANCO CENTRAL EUROPEO
 EVROPSKÁ CENTRÁLNÍ BANKA
 DEN EUROPÆISKE CENTRALBANK
 EUROPÄISCHE ZENTRALBANK
 EUROOPA KESKPANK
 ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
 EUROPEAN CENTRAL BANK

BANQUE CENTRALE EUROPÉENNE
 BANC CEANNAIS EORPACH
 BANCA CENTRALE EUROPEA
 EIROPAS CENTRĀLĀ BANKA
 EUROPOS CENTRINIS BANKAS
 EURÓPAI KÖZPONTI BANK
 BANK ĊENTRALI EWROPEW

EUROPESE CENTRALE BANK
 EUROPEJSKI BANK CENTRALNY
 BANCO CENTRAL EUROPEU
 BANCA CENTRALĂ EUROPEANĂ
 EURÓPSKA CENTRÁLNĀ BANKA
 EVROPSKA CENTRALNA BANKA
 EUROOPAN KESKUSPANKKI
 EUROPEISKA CENTRALBANKEN

EUROSYSTEM